

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

פרשת תולדות

מה זה 'ראש חודש'?

המושג 'ראש חודש' מורכב משתי מילים המלמדות אותנו רבות על משמעותו של יום זה: 'ראש' מסמל התחלה. כמו כן, הראש כולל בתוכו את כל מציאות האדם בהיותו המנהיג על כל האברים כולם והוא מקור החיות והכח שלהם. 'חודש' - מלשון 'חידוש', על שם חידוש הלבנה. שכן, לאחר שבסוף החודש הלבנה התמעטה יותר ויותר, עד שבערב ראש חודש לא נראית הלבנה כלל, הנה בראש חודש יש את 'מולד הלבנה', שוב רואים אנו את הירח. אמנם רק כפיסה זעירה ביותר - 'נקודה', אולם בכל אופן היא כבר "נולדה". הפסוק בתהילים המרמז על ראש השנה (שכידוע חל בראש חודש תשרי) מבטא היטב נקודה זו: "בכסה ליום חגיגו", בכסה - בחג בו הלבנה מכוסה ולא נראית, ומיד אחר כך נעשית לידתה ('מולד') באופן של התחדשות: 'ראש השנה'. רש"י ומצודת ציון מפרשים על פסוק זה בתהילים כי 'בכסה' הוא כמו 'בכסא'. ואכן, האות א' בסוף המילה גם היא מבטאת את אותו רעיון בכסא=בכס, מלשון כיסוי והסתרה, וא' היא האות הראשונה, רק התחלת הגילוי - אך הגילוי כולו כבר טמון בה.

ומה זה ר"ח כסלו??

השם 'כסלו' לעומת זאת, (שם החודש שלנו) מבטא לכאורה עניין דומה, אך הפכי לגמרי: כסלו = כס-לו. כס, מלשון כיסוי, ו'לו', מבטא את הגילוי, שכן הערך המספרי של 'לו' זהה למילה 'אלה' שמשמעותה גילוי. אנו משתמשים במילה 'אלה' כאשר אנו מדברים על משהוא שרואים אותו. כלומר: שוב רעיון הגילוי שלאחר ההסתרה. אולם בעוד 'ראש חודש' מבטא את המולד כנקודה בלבד, התחלה מזערית, הרי 'לו' בגימטריה = 36 (6*6). ששת המידות העיקריות שבנפש האדם כפי שהן כלולות זו בזו (חסד שבחסד, חסד שבגבורה וכו'). כלומר, לא רק גילוי מזערי של נקודת ההתגלות, 'ראש', אלא שלימות הגילוי בכל פרטי המידות כולן. ישראל נמשלו ללבנה, ובראש חודש מתגלה בכל אחד ואחת מישראל ניצוץ משיח שבו, דבר הפועל חידוש בכל מציאותו וענייניו, דבר המביא גם עד להתגלות משיח צדקנו כפשוטו. אולם לראש חודש כסלו (וגם לחודש כולו), יש קשר מיוחד לגאולה: גם משום שבכסלו יש גילוי יותר מראש חודש רגיל - לא רק ראשית הגילוי, אלא שלימות הגילוי (כס לו) כפי שראינו. וכמו כן מתבטא הדבר בימים-טובים שיש בחודש זה: חנוכה - שעניינה חנוכה המזבח והמקדש בזמן בית המקדש השני, ועד לחידוש של חנוכה בית המקדש השלישי, כפי שזה רמוז גם במספר ימי החג - 8 ימים. שכידוע, המספר 8 מבטא את העילוי שיהיה בימות המשיח ("כינור של ימות המשיח של שמונה נימים"), וגם במספר הנרות - 8 לעומת 7 הנרות שהיו במנורת המקדש. וכן בימים הטובים שנוספו לנו בדורות האחרונים: חג הגאולה של האדמו"ר הזקן בי"ט כסלו, חג הגאולה של האדמו"ר האמצעי בי"ט כסלו, עד שהולך ומתפשט לחודש כסלו השם: חודש הגאולה.

התינוק קרוב יותר אל ה'...

את המעלה של הגילוי בזמן המולד, לעומת המעלה שבגילוי מלא יותר (כמצב הלבנה בהתגלותה באמצע החודש), ניתן לראות גם בהבדל שבין תינוק קטן לאדם 'גדול' בקשר שלהם לקב"ה: תינוק תופס את הקב"ה בפשטות כמציאות ודי. באידיש מכונה הקב"ה בשם 'העליון', המבטא ביותר את תפיסתו של קטן: ה' נמצא למעלה! (אמנם הקטן יודע שה' נמצא גם למטה, אך למעלה נמצא רק ה'). מכיוון שהקטנים לא מבינים במעלותיו של ה' כרוחניות נעלית מכל תפיסה, הרי הם 'תופסים' אותו בפשטות - והדבר מבטא את הקב"ה הרבה יותר מתפיסת המבוגרים - גם (ובפרט) אלו המבינים בעולמות הרוחניים ובספירות השונות ש'מבטאים' את גדלות ה'. כל 'המעלות' בהם נכתיר את הקב"ה, מגבילות אותו למושגים הגשמיים והמוגבלים שלנו. למעשה התפיסה הנכונה היא תפיסת השלילה: למשל כשאנו אומרים על ה' שהוא 'חכם' - שלא חסר אצלו אפילו העניין של חכמה, אולם האם יתכן לומר שההגדרה המוגבלת, הגשמית והאנושית של חכמה מגדירה את ה'??? הלא זוהי הגבלה ולא הגדרה! וכך זה בכל 'דרגה' שבה ננסה להגדיר את הקב"ה. אם כן, כדי להגיע לתפיסת עצמותו יתברך, לנסות 'לגעת' קצת ב'עצם', עלינו לשלול קודם את כל המושגים בהם אנו 'מכירים' ומכתירים את הקב"ה, ולדעת ש'זה לא זה'. רק כך אנו יכולים להגיע הכי קרוב לתפיסתו והתקשרותו הפשוטה והמוחלטת של התינוק אל הקב"ה, המתבטאת בכל ענייניו. התקשרות בעצם - למעלה אפילו מהתקשרות בכל דרגה שהיא של הנשמה. עצם בעצם. הדבר עצמו, המהות.

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

אבל גם אנחנו יכולים!

עבודה כזו נדרשת מכל אחד ואחת מאיתנו יום-יום: התחלת היום שלנו היא באמירת "מודה אני..." כאשר המילה הראשונה היא "מודה". עוד לפני שיש את ה"אני" - מציאות מסויימת, כבר קיימת ההתבטלות וההודאה לה' - "מודה". דבר זה אנו אומרים מיד כשקמים, (עוד לפני נטילת ידיים). כאשר היהודי מתעורר משנתו הרי הוא כתינוק שנולד, ומתחיל את יומו בהתבטלות לקב"ה.

אולם, עוד לפני כן יש את עצם הרגע שבו הוא התעורר משנתו, ברגע זה צריכה להיות אך ורק התגלות מציאותו (לאחר השינה, שהיא, כידוע 1/60 ממוות) - שהיא דבר אחד עם הקב"ה. למעלה אפילו מחיבור דרגות שונות בנשמה עם ה'. הרגע הראשון הזה הוא חיבור 'עצם בעצם', ורק אחר כך באה ההודאה, מודה אני, והמשך התפילה באופן מדורג.

גם עצם, וגם גילויים

כעת נבין מדוע חז"ל ממשיכים את תקופת שלמה המלך ללבנה באמצע החודש, כאשר היא מאירה במלואה, בעוד שביאת משיח משולה למולד הלבנה 'בלבד':

ההבדל בין תחילת החודש לאמצעו מתבטא בכמות הגילוי של הלבנה. בתחילת החודש הירח קטן, ובאמצע - הוא נראה במילואו. כלומר: ללבנה נוסף אור בלבד, יש לנו עוד גילויים. אולם שינוי מהותי, בעצם הדבר, אין כאן. לעומת זאת במולד עצמו - יש לנו את גילוי העצם. מולד - כמו לידה, עצם ההתהוות.

אם כן, התגלות המהות האמיתית, העצם, היא דווקא במולד = בביאת משיח, בעוד שמילוי הלבנה (תקופת שלמה) מבטא רק יותר הארה, גילויים חיצוניים ולא תפיסת העצם (כתפיסת המבוגר באלוקות, מול תפיסת התינוק). כך, ועוד יותר מכך, מבטא לנו חודש כסלו, חודש הגאולה: יש בו את הגילוי מן ההעלם - ובאופן שהוא כבר כולל בתוכו את כל הגילויים האפשריים גם כן: כס-ל"ז.

זה תלוי בנו

כל ענייני הגאולה תלויים בעבודתנו בזמן הגלות, ואחד הדברים העיקריים והמופלאים בגאולה יהיה גילוי אלוקות בעצם. גילוי שנראה אותו ונהנה ממנו. מובן אם כך, שכאשר אנו משתוקקים לגילוי משיח ("מולד") וכל הכרוך בכך, הרי חלק מההכנה צריך להיות באופן מקביל לחידוש הלבנה-גילוי העצם: על כל אחד ואחת לפעול ולעורר בעצמו, עוד לפני הפעולות האחרות של ביטול לה', שבכל רגע ורגע שלו יהיה חדור כולו במשיח, עד שאפילו עוד לפני שיפעל בעצמו את דרגת ה"מודה" (התבטלות, הודאה והתמסרות לה') כבר יהיה חדור כולו במשיח, ויחוש ויפעל בכל מהותו את "אורו של משיח" - עצם משיח הנעלה יותר מ"אורו של משיח" (המתייחס לגילויים של ימות המשיח). דבר זה יכול וצריך להתבצע בכל רגע - החל מלפני מודה אני בבוקר, ובכל רגע של היום, צריך להתעורר מה'שינה', ולפעול בעצמו את התקשרותו למשיח בדרגה הבסיסית ביותר, דרגת ה'עצם', וכפי שאנו רואים בסיום ההפטרה בשבוע שעבר את ההכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם" שעניינה הוא התגלות מציאותו של מלך המשיח, הנעלית בהרבה מכל הגילויים שיבואו אחר כך, ועד להבאת משיח בפועל ממש.

הכרזה שמשמעותה התגלות מציאות משיח (מדברי הרבי בשיחה)

ההפטרה של שבוע שעבר מסתיימת בהכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם" - נצחיות מלכות דוד שנמשכה במלכות שלמה, ששלימותה על יד המלך המשיח שהוא "מבית דוד ומזרע שלמה" - שתוכנה של הכרזה זו הוא התגלות מציאותו של מלך המשיח.

ועל ידי זה ולאחר זה באה התגלותו לעין כל על ידי פעולותיו כו' כמרומז בהתחלת פרשת השבוע: "ואלה תולדות יצחק" - שהלידה ("תולדות") של מלך המשיח (התגלות מציאותו) היא באופן גלוי לעין כל ("ואלה"), עד ש"כל השומע יצחק לי".

"המעשה הוא העיקר" - ההוראות לפועל שמביא הרבי בשיחה

• להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהדגשת העניין של "כל ימי חיך להביא לימות המשיח" - שכל מציאותי, מרגע ההתעוררות מהשינה, ועד לכל היום כולו יהיו חדורים בחיות של משיח.

• להוסיף בסעודות והתוועדויות של שמחה ב'י כסלו ו"ט כסלו.

• לדאוג לצרכים הגשמיים של יהודי שני - כולל צרכי חנוכה.

• לתת מעות חנוכה.

בזכות נשים: 0523.973.770 DvashMalchus@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד